

Sångpostillan - Tredje söndagen efter Trefaldighet

Bidrag från Bengt Pleijel
2008-04-26
Senast uppdaterad 2020-06-21

Tredje söndagen efter Trefaldighet

Förlorad och återfunnen

Tredje årgångens läsningar:

GT-text: Jesaja 66:12-14

Epistel: Första Petrus brev 5:5-11

Evangelium: Lukas 15:11-32

Psaltarpsalm: 119:170-176

Dagens bön:

O Gud, du som inte upphör att söka dem som gått vilse
och leda dem som vunnits av din kärlek,
ge oss en sådan tro på vår Frälsare,
så att vi alltid älskar och ärar ditt namn.
Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre.
Amen.

Tredje söndagen efter Trefaldighet är de ”förlorades” lyckodag. ”Jesus är ute och söker. Vem skall han finna idag?” (Psalm 225). Alla evangelietexterna är från Lukas 15 – det förlorade fåret, ”tanten med slanten” och de förlorade sönerna. De handlar om hur bortvända kan bli omvända. När de vänder om får de ögonkontakt med Fadern. En strof från boken Innersidan sid 11 skall få följa oss genom predikan: Jag tror att Gud är min Far, min käre himmelske Fader. Emanuel Vigelands altartavla i Åh kyrka
Predikans text: Lukas 15:11-32

Jesus sade: ”En man hade två söner. Den yngste sade till fadern: ’Far, ge mig den del av förmögenheten som skall bli min.’ Då skiftade fadern sin egendom mellan dem.

Några dagar senare hade den yngste sonen sålt allt han ägde och gav sig i väg till ett främmande land, och där slösade han bort sin förmögenhet på ett liv i utsvävningar. När han hade gjort av med allt, blev det svår hungersnöd i landet, och han började lida nöd.

Han gick och tog tjänst hos en välbärgad man i det landet, och denne skickade ut honom på sina ägor för att vakta svin. Han hade gärna velat äta sig mätt på fröskidorna som svinen åt, men ingen lät honom få något. Då kom han till besinning och tänkte ’Hur många daglönare hos min far har inte mat i överflöd, och här svälter jag ihjäl. Jag ger mig av hem till min far och säg till honom: Far, jag har syndat mot himlen och mot dig. Jag är inte längre värd att kallas din son. Låt mig få gå som en av dina daglönare.’

Och han gav sig av hem till sin far. Redan på långt håll fick fadern syn på honom. Han fylldes av medlidande och sprang emot honom och omfamnade och kysste honom.

Sonen sade: ’Far, jag har syndat mot himlen och mot dig, jag är inte längre värd att kallas din son.’ Men fadern sade till sina tjänare: ’Skynda er att ta fram min finaste dräkt och klä honom i den, och sätt en ring på hans hand och skor på hans fötter. Och hämta gödkalven och slakta den, så skall vi äta och hålla fest. Min son var död och lever igen, han förlorad och är återfunnen.’ Och festen började.

Men den äldste sonen var ute på fälten. När han på vägen hem närmade sig huset, hörde han musik och dans. Han kallade på de av tjänarna och frågade vad som stod på.

Tjänaren svarade: ’Din bror har kommit hem, och din far har låtit slakta gödkalven därför att han har fått tillbaka honom välbehållen.’

Då blev han arg och ville inte gå in. Fadern kom ut och försökte tala honom till rätta, men han svarade: ’Här har jag tjänat dig i alla dessa år och aldrig överträtt något av dina bud, och mig har du aldrig gett ens en killing att festa på med mina vänner. Men när han kommer hem, din son som har levt upp din egendom tillsammans med horor, då slaktar du gödkalven.’

Fadern sade till honom: ’Mitt barn, du är alltid hos mig, och allt mitt är ditt.

Men nu måste vi hålla fest och vara glada, för din bror var död och lever igen, han var förlorad och är återfunnen.” ”

En man hade två söner.

Vi möter i denna text en österländsk storbonde och hans två söner. Fadern tycks ha det gott ställt. Man kan tänka sig att han har ett större gods och att han har en sparad slant på Kafarnaums sparbanks och för ”osäkerhetens skull” ett hemligt bankfack i Schweiz.

Av pojkarna är den ene en slarver och han beger sig hemifrån och lever rullan. Den andre är ordentlig och skötsam och höll sig hemma.

Två söner hade en far.

En fantastisk far som rusar emot sina barn och öppnar famnen emot dem! En fantastisk far med två älsklings söner!

Men ingen av dem tycktes ha någon närmare relation med fadern. Två barn – men båda bortvända! Vi möter här den förlorade fadern och hans bortvända söner.

Denna text handlar inte bara om en österländsk familjetragedi. Den har många bottnar. När vi dröjer här ett tag, händer det något. Det spritter till i bokstäverna och de drar oss in i den. Vi ser oss själva i dem som det berättas om.

Vi får fråga oss: Vem vi liknar mest? Är det slarvern till pojk som svinade ner sig sedan han lekt livets glada dagar. Eller är det den skötsamme, präktige, duktige äldrebodern som aldrig hoppade över skaklarna, men som var så kall och hård i hjärtat och föraktade sin lillebror? Eller liknar vi fadern, som hade en sådan kärlek till båda pojkarna? Eller skulle vi kanske vilja likna honom?

Vi anar vad Jesus vill hjälpa oss att se: Texten handlar om oss och den himmelske Fadern som gått förlorad för oss. Förlorad eftersom att vi, hans barn, vänt ryggen åt honom. Vi sjunger: Jag tror att Gud är min Far, min käre himmelske Fader.

Många av mina omkring 1000 konfirmander, jag haft, har sjungit den. Det är märkligt med de psalmer, sånger, bibelord man sjungit en gång. De sitter där i ”minnoteket”. När man hör dem igen, kan de tända liv, längtan, törst.

Må vi gnola den sången stillsamt och med bön för de bortvända barnen omkring oss och för det bångstyriga barnet inom oss.

Den förlorade Fadern och hans bortvända barn.

Ett drama i tio akter:

Akt 1: Den yngre sonen tar 14 steg bort.

1. Denne son finns hemma i fadershuset. Där har han blivit uppfostrad, där är han älskad, där har han fått kläder och föda, hus och hem och allt vad han till livets uppehälle behöver.

2. Fadern är rik, han har makt och inflytande. Sonens begäran var oerhörd. Sonen ber att få ut arvet redan nu innan pappan är död. Vad ville han egentligen säga med denna önskan? Pappa jag önskar att du var död. I många kulturer skulle man uppfatta hans begäran så.

3. Vad gör då Fadern? Fadern delar arvet. Men han säger ingenting. Inte ett ord hör vi från honom. Inga förmaningar, inga kloka råd, inga förebråelser. Han ger och han gör sonen fri.

4. Är det så här det går till att förlora den himmelske Fadern? Man gör ingenting brottsligt. Ja, det hela ser ju egentligen rätt fromt ut: Fader, ge mig! Vi vill bara ha Guds gåvor. Men inte Gud själv. Gud blir springpojken som skall springa ärenden åt oss. Men han är inte den käre himmelske fadern, som jag älskar och som jag gärna vill va hos.

5. Fadern ger, men han säger ingenting. Han är tyst. Han tiger. Guds tystnad. Vi har ingen gemenskap med honom. Känner inte hans närhet. En kall likgiltighet inombords: Inte finns det någon Gud!

6. Problemet med Gud är att han är kärleken! Han är inte diktatorn, som tvingar sina lösningar på oss. Han vill att vi inifrån och fri vilja ska lyda honom. Och han vill att vi inifrån och av fri vilja skall säga: Gud, jag älskar dig.

7. Några dagar senare. Han beger sig bort. Men inte riktigt med en gång. Det är som han för ett ögonblick ryggat tillbaka. Ett stort steg att bege sig bort från pappa. Ett stort steg att bege sig bort från Gud.

8. Han far inte utblottad hemifrån. Han har dollar i plånboken. Rubel. Euron. Vad gör han nu? Han gav sig i väg till ett främmande land …

9. Och jag går ju inte utblottad bort från min himmelske Fader. Han har gett mig enorma resurser. Men nu luras jag använda dessa resurser för mig själv. Den förlorade sonens historia börjar bli min: han gav sig i väg till ett främmande land.

10. Och där långt borta slösade han bort sin förmögenhet på ett liv i utsvävningar. Varför detta sölande i synd? Var det en röst i sig som han inte ville höra utan måste döva. Eller dränka i Bourgogne och Vodka. Eller var dessa utsvävningar ett surrogat för den kärlek han förlorat. Ty varje gång han söp ned sig, varje gång han slog runt eller slängde ut sina pengar eller imponerade med sina överdådiga fester var det ju ett rop efter kärlek: Är det någon som bryr sig om mig? Kan man köpa kärlek för pengar? Vad händer när jag inga pengar har kvar? Vem bryr sig om mig då?

11. När han hade gjort av med allt, blev det svår hungersnöd i landet, och han började lida nöd. (vers 14) Vad gör han då, rikemanssonen, han som lekt direktör redan som barn, vad gör han? Han prövar pappas recept. Pappas pojk söker upp pappas affärsvänner. Han gick ut och tog tjänst hos en välbärgad man i det landet, och denne skickade ut honom på sina ägor för att vakta svin. Han hade gärna velat äta sig mätt på de fröskidor som svinen åt, men ingen lät honom få något. (Vers 15, 16)

12. De som lyssnade till Jesus måste ha fått en chock. Vakta svin! Tänk att en människa kan sjunka så djupt. Svinet var för jude ett orent djur. Ett föraktat djur. Förbjudet att äta. Hedningar kunde syssla med svin. Men en jude som vaktar svin! Nej, det var för starkt!!

13. Är det så här det går till då man kastar loss från Gud? Först leker man med synden. Sedan leker Synden med oss. Djävulen lovar oss först frihet. Sedan slår han oss i bojor. Jesus säger att var och en som syndar är slav under synden (Joh 8:34). När man kastar loss från sin himmelske fader är man inte längre fri. Man blir ofri och bunden vid andra. Man är bunden av sina begär. Man måste roa sig. Fångad av makter som driver mig ut i förnedring. Och denne skickade ut honom på sina ägor för att vakta svin. Han hade gärna velat äta sig mätt på de fröskidor som svinen åt, men ingen lät honom få något. Ett skakande ord: In

14. Ett liv utan min himmelske Fader är ett liv i ensamhet. Ingen att trygga sig till. Ingen att gå till. Och när pengarna försvinner, försvinner också vännerna. Dem som han förut slösat sina rikedomar på och som dunkade honom i ryggen då han bjöd på sina fester, de vände honom nu ryggen. Han var mindre värd än ett svin. Han hade gärna velat äta av deras mat. Men ingen gav honom något. Ett liv i hunger. Ett liv i ensamhet. Ett liv i förnedring.

Vi hjälper den förlorade sonen att komma ihåg far genom att sjunga: Jag tror att Gud är min Far, min käre himmelske Fader.
2: Den yngre sonen kommer till sig själv.

1. Då kom han till besinning, står det i vers 17 Egentligen står det: Då kom han till sig själv. Den längsta resan man göra är inte Mallorca eller till Motala eller till månen. Den är till sig själv.

2. När träffade du dig själv sist? Vad svårt det är att lära känna sig själv. Din familj och dina grannar vet allt om dig. De talar om fel. Och de kanske lider av dem. Men du själv har inte en aning om detta!!

3. Han gör en jämförelse mellan livet borta och livet därhemma. Då kom han till besinning och tänkte: `Hur många daglönare hos min far har inte mat i överflöd, och här svälter jag ihjäl (vers 17). DÅR hade han allt. HÅR var det ingen som gav honom något. DÅR åt drängarna festmåltid varje dag. HÅR förgicks han av hunger. DÅR, hos far, fanns BRÖD I ÖVERFLÖD. Men HÅR &nd

4. När han nu kommer till besinning, medan han sitter hos svinen, börjar han tänka. Han gör ett viktigt beslut: Han vill gå hem. På vägen hem går han också och stavar på vad han skall säga när han kommer hem: Far, jag har syndat mot himlen och mot dig. Hela hans önskan var bara att få vara hemma. Att få vara en daglönare hemma hos far var miljoner gånger bättre än att vakta svin i främmande land. Men att få vara son igen, det var för mycket begärt. Jag är inte längre värd att kallas din son. Låt mig få vara som en av dina daglönare.

5. Det som hjälpte sonen, var kanske hans blick mot himlen. Far, jag har syndat mot himlen (mot Gud) och mot dig. Känner vi inte hur han här, mitt i sin förnedring, reser sig. Och höjer sig över trasor och elände och smuts som omger honom. Ett djur kan inte säga: Jag har syndat. Men en människa kan det. Den som inte vågar se och erkänna sin synd trampar på sitt eget människovärde. Går så att säga ned på djurstadiet. Det var dessa ord han gick och stavade på då han gick hem. Känner du igen i att gå och tänka på vad du skall säga då du träffar den och den ...

6. Och han gav sig hem till sin far ... Många människor ser sin synd. Man lider av den. Man bekänner den. Men sedan blir det inte så mycket mer. Man trivs på något sätt att sucka. Att pjoska med sig själv och ömka sig själv. Man stannar i betraktelsen över den egna uselheten. Det gäller att inte stanna upp utan ta trons steg mot den himmelske Fadern. Låt beslut bli handling. Och han gav sig hem till sin far ... Jag tror att Gud är min Far, min käre himmelske Fader.

Akt 3: Vad Fadern gör med den yngre sonen.

1. Fadern får syn på honom. Han har säkerligen stått där rätt ofta på trappan och spanat och undrat och längtat. Och nu får han plötsligt syn på honom redan på långt håll. Kan inte det här säga oss något mycket viktigt. Fadern ser oss. Vår oro, vår längtan, vår hunger.

2. Fadern fylls av medlidande. Ordet betyder egentligen: Det vänder sig inom honom. Ett starkt ord som talar om Faderns engagemang. Han är inte likgiltig för sin sons nöd. Hosea 11:8 Hur skall jag kunna prisge dig ... Mitt hjärta vänder sig i mig, all min barmhärtighet vaknar. Altartavlans fader ser ut att vara en mäktig man. Han äger mycket och har stort inflytande. Men hans makt hjälper honom inte i hans sorg. Vi ser hans intensiva medkänsla i ansiktsuttrycken. I ögonen. Jesus säger: Den som har sett mig har sett fadern. Man kan se att Jesus också är altartavlans fader, som lider sig fram till oss, engagerar sig i vår nöd, satsar sitt liv för att rädda oss ur vår fångenskap och smuts. På avstånd ser Fadern på tavlan så allvarlig och sträng. Det är kanske så vi tänker oss Gud. När vi kommer närmare tavlan ser vi tårarna. Han tar in sonens smärta i sig.

3. Fadern springer emot honom. På altartavlan är detta skildrat. Fadern rusar ned för trappan så att manteln står som en sky efter honom. För en till åren kommen oriental var detta något mycket ovanligt. Och dessutom under hans värdighet att springa, hur bråttom han än hade. Det var andra som skulle springa till honom. Själv skulle han röra sig långsamt och värdigt. Evangeliet är det oerhörda budskapet om hur Gud skyndar emot syndaren. Han skyndar emot oss i Jesus Kristus, sin älskade son. Ja, Herre, skynda till min frälsning.

4. Fadern omfamnar honom. Fantastiskt! Han tar emot honom sådan han är. Tar emot pojken som säkerligen luktade gris. En vanlig pappa hade kanske inte gjort så. "Jaså, du kommer hem nu din drummel. Gå in och duscha nu och sätt på dig något ordentligt. Så ska vi talas vid sen". Men detta är inte en vanlig pappa. Här är bilden av vår käre himmelske Fader.

5. Fadern kysser honom. I Bibel 1917 står det att han kysser honom innerligt. Kyssen säger: Du är min. Fadern har upprättat sin son och tagit honom till sig. Kyssen är tecken på förlåtelse. Lägg märke till ännu en sak här. Fadern säger inte ett ord till sonen. Han tiger fortfarande. Men det är kanske den kärlekstystnad som Sefanja beskriver: Han gläder sig över dig med lust, han tiger stilla i sin kärlek (Sef 3:17). Men det är inte riktigt en tystnad här. Fadern talar i en handling. Han tar pojken i sin famn. I det ögonblicket hör sonen något. Pulsslagen från fars hjärta. Klaga inte över Guds tystnad. Du möter honom i en handling som är intensivt stark. Och där det sjunger och jublar. En lovsång om en kärlek in till döden: Kristi kropp för dig utgiven. Kristi blod för dig utgjutet. Hör du inte här pulsslagen från din himmelske Faders hjärta: För dig! För dig! Men jag måste komma honom rätt nära att höra det. Ånda fram till fadersfamnen. Ånda fram till nattvardsbordet. Där stärks min tro. Jag tror att Gud är min Far, min käre himmelske Fader.

Akt 4: Vad den yngre sonen gör.

1. Sonen bekänner sin synd. Sonen sade: Far jag har syndat mot himlen och mot dig, jag är inte längre värd att kallas din son. (vers 21) Lägg märke till ordningen här. Först kommer fadern med sin kärlek. Sedan kommer sonen med sin syndabekännelse. Vi vänder så ofta på detta. Först måste vi rena oss och bättra oss och förbättra oss. Då får vi som belöning Guds kärlek. Nej, först kommer Guds kärlek. Och denna oändliga godhet gör ju att vi vågar komma fram med allt ont inom oss. Jag har syndat MOT HIMLEN, mot Gud. Den jag har brutit emot är min vän den bästa. Den jag bekänner min synd inför, är den som älskar mig intill döden på ett kors. Om någon, som inte älskar oss, pekar på alla våra fel, då knyter vi oss, försvarar oss, kommer med anklagelser mot dem som anklagar oss. Men det blir så helt annorlunda när vi står inför någon som älskar oss. Då kan jag säga: Jag har syndat ...

2. Sonen talar ut om sitt liv. Lägg märke till uttrycket: Jag är inte längre värd att kallas din son. Det är ingen självklarhet att Gud förlåter oss och älskar oss och vill ha oss till sina barn. Det är ju det mest otroliga av allt! Johannes häpnar över detta: Vilken kärlek har inte fadern skänkt oss när vi får heta Guds barn. Det är vi (1 Joh 3:1). Detta är så oerhört att vi behöver den helige Andens hjälp att våga tro det. (Se Rom 8:14-17.) Lägg också märke till att det var en sak som sonen inte sa, men som han tänkt säga: Låt mig få gå som en av dina daglönare. Faderns kärlek var ju så överväldigande. Hans förlåtelse så stark. Han behövde inte styra Fadern i hans handlande och föreskriva honom vad han borde göra. Vi gör ju så gärna det. Sluta med det. Lita på att faderns kärlek styr och leder oss så att det bli bäst för oss. Jag tror att Gud är min Far, min käre himmelske Fader.

Akt 5: Fadern bryter tystnaden.

Nu bryter fadern tystnaden. Vi hör honom säga något. Men det är inte till sonen han talar utan till sina tjänare som han ger sina befallningar om hur man skall behandla den här sonen. Vi läser vers 22: Men fadern sade till sina tjänare: `Skynda er att ta fram min finaste dräkt och klä honom i den, och sätt en ring på hans hand och skor på hans fötter. Sonen blir herreman. Det bästa huset förmår plockas fram.

Budskapet till oss är detta:

1. Vi får komma sådana vi är till vår himmelske Fader.
2. Men vi behöver sannerligen inte förbliva sådana vi är. Är vi barn då är vi också arvingar (Rom 8:17) och fadershemmets helarikedom ligger och väntar på oss.

Ta nu trons steg in i detta vad Fadern ger och gör :

1. Fadern ger sonen den finaste dräkten. Klädfrågan är mycket viktig i Bibeln. "Bröllopskläder fordras av var och en själ som in"

staden vill komma", sjunger vi psalmen 265:3. Är ni döpta in i Kristus, har ni också iklätt er Kristus (Gal 3:27). Dopdräkten är något som vi dagligen skall sätta på oss. Ikläd er Herren Jesus Kristus (Rom 13:14 och Kol 3:12 ff). Jesus vill vara oss lika nära som kläderna är oss nära på kroppen.

2. Fadern ger sonen en ring på hans hand. När två människor förlovar sig ger de varandra en ring. Ringen är ett tecken på att två hör samman. När sonen får en ring av fadern så är det ett tecken på att han och sonen hör samman. Ringen är här ett tecken på barnskap. Har du tappat ditt barnskap?

3. Fadern ger sonen skor på hans fötter. Han var alltså barfota. Den som är barfota måste gå mycket försiktigt. Och ändå har han för att stöta sig mot stenarna. Är det inte så vi vandrar genom livet. Vi går så ängsliga och försiktiga och stöter ändå emot överraskningar och misslyckas både med Gud och människor. Men nu får sonen skor på sina fötter. Han kan gå med fasta steg genom livet. Paulus talar en gång om skor: Sätt som skor på era fötter villigheten att gå ut med budskapet om fred (Ef 6:15). Budskapet om fred & om shalom, det är ju det glada budskapet om att vi genom syndernas förlåtelse för Jesu skull får både frid med Gud och fred med Gud. Detta befriar oss från ängslan och oro. Det hjälper oss att vandra med fasta steg genom livet. Du behöver inte snegla åt höger eller åt vänster när du vandrar i Jesu efterföljd. Jesus är riktmärket. Men fadern ordnar inte bara klädfrågan till sin son.

4. Fadern ger sonen en festmåltid. Vi läser i vers 27. Och hämta gödkalven och slakta den så skall vi äta och hålla fest. Nu börjar festmåltiden. Jublet bryter löst. Det är vår himmelske Fader som ger befallning om denna glädje. Och vi ser på altartavlan där ljusskenet från fadershemmet strålar emot oss och där vindruvsklasarna far ned ovanifrån som en ständig påminnelse om den heliga nattvardens jubelfest. Ty glädjen blir som allra djupast i det ögonblick jag upptäcker att det finns någon som älskar mig! Längst upp till höger på altartavlan ser man spetsen av en änglavinge. Innan Jesus berättar liknelsen om den förlorade sonen säger han: På samma sätt, säger jag er, gläder sig Guds änglar över en enda syndare som omvänder sig (Luk 15:10). Om bara en av oss vänder hem till den himmelske Fadern bryter jublet löst i den himmelska världen. Och när vi förlorade och hemmavarande söner och döttrar kryper upp i Guds nattvardsfamn når det jublet fram till oss. Och in i oss. Jag tror att Gud är min Far, min käre himmelske Fader.

Akt 6: Fadern talar in Livets ord i sin son.

Nu har Fadern en sak till att säga. Han säger det om sin son: Min son var död men lever igen, han var förlorad och är återfunnen. Och festen började.

Han var död. Det låter kusligt. Man kan vara död även om det finns rosor på kinden och solsken i blick och man ser hur vitaminpig ut som helst.

Man kan vara död. Vandra omkring som ett levande lik. Därför att man är död för det viktigaste av allt: Livet med Gud. Som Paulus uttrycker det så: Att leva ett osynligt liv tillsammans med Kristus hos Gud (Kol 3:3).

Bibeln ger besked om hur vi dör, vad som är orsaken till denna andliga död: Den kommer genom våra överträdelser och synder (Ef 2:1).

Vi får också veta hur vi blir levande igen: Fast vi var döda genom våra överträdelser har han gjort oss levande tillsammans med Kristus (Ef 2:5).

Kristus har ju kommit för att leta rätt på de förlorade. Den förlorade kan bli återfunnen. Den döde kan få liv igen.

Och när det sker då kan festen börja. Jag tror att Gud är min Far, min käre himmelske Fader.

Akt 7: Den hemmavarande sonen.

1. Den hemmavarande sonen var hemma.

Men den äldste sonen var ute på fälten. När han på vägen hem närmade sig huset, hörde han musik och dans. (vers 25)

Lägg märke till vad som sägs om den här pojken. Han var ute på fälten. Han hade inte sprungit bort från sin far. Han höll sig inom faderns område. Och här finns så många av oss som kallar oss kristna. Vi håller oss på rätta vägar. Hoppas inte över skaklarna. Håller oss inom budens gränser.

2. Den hemmavarande sonen hittar du i en spegel.

Den här pojken finns inte med på altartavlan i Åh kyrka. Man tycker att Emanuel Vigeland, som givit oss fliken av en änglavinge, också kunnat ge oss en flik av den här pojken också. Eller en bit av ryggtavlan. Men vi behöver inte leta efter honom då vi sitter i vår kyrka. Ta fram en spegel och titta i den. Där hittar du honom. Kan du hitta några likheter mellan den du ser i spegeln och den du läser om i texten?

3. Den hemmavarande sonen håller sig utanför.

När han på vägen hem närmade sig huset. Han kom hem. Vände tillbaka. Är det inte så vi gör också. Vi vänder tillbaka till vår himmelske far, ständigt på nytt och om och om igen. Men vi gör det kanske utan att riktigt överraskas av faderns kärlek. Den är ju så självklar.

Han närmade sig huset. Men han kom inte in. Han stannar där utanför. Lyssnar till musiken och ser på dansen, men deltar inte. Nära den himmelske Fadern men så främmande för honom.

Vad gör han där utanför? Vi läser: Han kallade på en av tjänarna och frågade vad som stod på. Tjänaren svarade: Din bror har kommit hem, och din far har låtit slakta gödkalven därför att han har fått tillbaka honom välbehållen. (vers 26-27).

Lägg märke till detta: Den här pojken är misstänksam redan från början. Det kunde ju hänt något som var väldigt roligt hemma om som man satt i gång en fest för att fira. Pappa hade kanske blivit utnämnd till generaldirektör eller fått något pris eller någon hade ringt och sagt att mamma vunnit högsta vinsten på Lotto. Nej, pojken var misstänksam redan från början. Känns han igen? Man har så svårt att glädja sig spontant. Den jublande glädjen måste vara misstänkt på något sätt. Det ligger en fara i såna här yttringar den kristna tron. Här saknas det rätta allvaret ...

4. Den hemmavarande sonen kan inte glädja sig.

Tjänaren ger besked: Din bror har kommit hem, och din far har låtit slakta gödkalven därför att han har fått tillbaka honom välbehållen. (vers 27) Det var alltså detta som hade vänt upp och ned på hela huset. Hans slarver till bror hade kommit hem. Och det är detta - att den förlorade hittar hem - som vänder upp och ned på hela det himmelska fadershuset och som får änglarna att hoppa högt av glädje och klappa i händerna och ropa HALLELUJA!

Vad blev nu reaktionen på detta besked. Vi läser: Då blev han arg och ville inte gå in. (vers 28)

Det finns många släktingar till denne broder ibland oss. Allvarligt sinnade, plikttrogna, hederliga, arbetsamma, goda karaktärer. Men i all sin präktighet har de aldrig kunnat bli riktigt glada invärtes. Men blir hård i tonen och kall i blicken mot denna världens många glada syndare. Kanske denna hårdhet bottnar i en hemlig längtan bort. För att få slå runt på riktigt. BARA MAN VÅGADE. De lever hemma hos Fadern men gläder sig inte över att få vara hos Fadern. Han ville inte gå in …

Men där vid porten ställer vi oss och sjunger en sång för den äldre broder: Vi tror att Gud är din Far, din käre himmelske Fader.

Akt 8: Faderns samtal med den äldre sonen.

1. Fadern försöker tala vänligt med sonen.

Något händer nu med festen. Den avbryts. Musiken tystnar. De dansande stannar. Fadern går ut. Han läxar inte upp pojken. Han tar inte fram den hårda tonen och visar inte de mörka ögonen. Nej, Fadern kom ut och försökte tala honom till rätta, (vers 28 b) står i Bibel 2000. I Bibel 1917 står det att han talade vänligt med honom.

Är det inte detta som ständigt på nytt händer med oss hemmavarande söner och döttrar. Fadern går ut. Jesus av Nasaret går här fram. Ordet förkunnas, ropas ut. Evangeliets glädje når oss. Ett ord med mycken vänlighet i. Och lägg märke till detta: Inte ett ord hörde vi fadern säga till den förlorade sonen. Men när det gäller den hemmavarande sonen kommer de vänliga orden.

Vad Fadern säger då han talar vänligt med honom får vi inte veta. Han avbryts av sin son. Denne hörde tydligen inte på. (Precis som vi! Tänk så många vänliga predikningar som glidit oss förbi. Du satt och tänkte på annat. Eller på andra ...).

2. Den äldre Sonen anklagar Fadern.

Men nu blir det istället den äldre brodern som tar till orda. Hör hur det bara forsar ur honom förebråelser.

... men han svarade: `Här har jag tjänat dig i alla dessa år. och aldrig överträtt något av dina bud, och mig har du aldrig gett ens en killing att festa på. Men när han kommer hem, din son som har levtt upp din egendom tillsammans med horor, då slaktar du gödkalven.

Lägg märke till vad han kallar sin broder. Inte: Min bror har kommit hem. Utan din son ...han som levtt upp din egendom.

Vilket iskallt uttryck. Ingen syndabekännelse. Bara iskalla uttryck för andras synd.

Är det inte så: Den hemmavarande sonen är den mest förlorade!! Han har förlorat fadern. Deras hjärta slår i otakt. Jesu glödande kärlek till syndaref inns där inte. På ett hemlighetsfullt sätt har han, som levde så nära, kommit så långt bort. Men där fadern kär

igen sitt barn, där borde vi känna igen vår broder. Vi måste sjunga in det budskapet i våra egna hjärtan: Vi tror att Gud är vår käre himmelske Fader.

Akt 9: Faderns kärlek.

Den äldre sonen hade hävt ut sig all bitterhet och besvikelse och avund.
Fadern står tyst och hör på. Sedan hör vi vad han säger: vers 31

Mitt barn, du är alltid hos mig, och allt mitt är ditt.

Vilket fantastiskt ord till oss förlorade och hemmavarande söner och döttrar.

Mitt barn!

Du är min, min son, min dotter. Du är döpt in i min kärlek. Du är min. Och min kärlek får du besvara genom att säga som Tomas: Min herre och min Gud. Och när han nu säger MIN om oss så betyder ju det att han vill också ha med oss att göra. Han räknar med oss och bryr sig om oss.

Du är alltid hos mig.

Tänk att vi skall behöva bli påmindas om hans närvaro. Men det gäller ju inte att bara veta det utan också att ta trons steg in i det. Du omsluter mig på alla sidor.

Ängsliga hjärta, upp ur din dvala!
Glömmer du alldeles bort vad du har:
Frälsarens vänskap, nåd och gemenskap.
Ännu han lever, densamme han var.
(Psalm 572:1)

Allt mitt är ditt.

Ta trons steg in i detta och du kommer att häpna.
Vår himmelske Fader säger det till oss.

Allt mitt är ditt.

All den himmelska världens andliga välsignelser.
Allt som kan tänkas av frid och glädje och rikedomar.

Vi inbillar oss ibland att vi först måste komma riktigt långt bort från Gud för att kunna hitta hem. Jesus ägnar sig mest åt att leta efter de förlorade. Han kanske inte bryr sig om mig som inte är så där riktigt syndig som den förlorade sonen.

Jo, han bryr sig om oss.

Och han vill att vi just nu skall ta trons steg in i hans löften. Och att ta trons steg in i dem är att börja tacka och lova Herren för att det är så som han säger att
Allt mitt är ditt.

Och vi riktigt hör hur det sprudlar och spelar av glädje hos fadern och han vill dela med sig av den glädjen. Vi läser vers 32.

Men nu måste vi hålla fest och vara glada,
för din bror var död och lever igen,
han var förlorad men är återfunnen.

Och varje NU som vi är i Faderns närhet säger han samma sak till oss. Det kan bli många sådana NU för oss. Gläd er i Herren alltid. All tid = varje tid = varje nu = just nu.

Och sedan ger han oss en rätt syn på vår broder. Härma honom inte i det att han gick bort. Men fröjda dig över Guds makt att förlåta och frälsa syndare.

Vad svarar den hemmavarande sonen? Vi väntar oss ett happy end också här. Stora famnen.

Men det kommer inte något svar. Texten tystnar plötsligt. Varför?

Är det kanske du och jag som skall ge svaret ?? Vi tror att Gud är vår Far, vår käre himmelske Fader.

Akt 10 : Jesus, bröderna och Fadern.

Var finns Jesus i denna liknelse?

Vi kan också fråga: Var finns försoningen och korset här? Gud bara förlåter den förlorade sonen. Inte ett ord om korset och försoningen.

Jag tror att Jesus i denna liknelse berättar om sig själv för fariseer och skriftlärdar, som kritiserar honom för att han umgås med syndare och äter med dem. Jesus är sänd av Fadern för att leta rätt på Guds förlorade barn. Jesus själv är den förlorade sonen. Han gick förlorad för vår skull på det att var och en som tror på honom icke skulle gå förlorad utan få evigt liv.

Jämför krökningen på den förlorade sonens kropp och krökningen på Jesu kropp på korset. Du ser likheten. Vi ser här Jesus då han kommer hem till Fadern efter fullbordat återlösningsverk, sargad för våra överträdelsers skull och slagen för våra missgärningars skull (Jes 53:5).

Se vad som står under den förlorade sonen: Emanuel. Det är konstnären Emanuel Vigeland, som skrivit sitt förnamn där. Han ser sig själv som den förlorade sonen som fick komma hem: "Den fortappte sönn, det är jeg. Hvis jeg ikke fikk komme slik, ville jeg aldrig kommet";

Men Immanuel är också namnet på Jesus enligt Matteus 1:23.

Immanuel betyder "Gud är med oss";

Var finns Jesus i denna liknelse?

Kan vi se Jesus i den hemmavarande sonen?

Också den äldre sonen var förlorad. Till det yttre gjorde han allt som förväntades av en god son. Han gjorde sitt arbete, och uppfyllde alla sina plikter. Men i sitt inre var han olycklig och ofri. Vi ser honom besviken, bitter, hård, avundsjuk. I sitt inre var han långt borta från sin fader. I Guds familj idag är det många som mer kan känna igen sig i den hemmavarande sonen än i honom vi kallar den förlorade sonen.

Men Jesus finns också här. Jesus är ju Guds enfödde son. Vi är Guds barn och Jesus vår storebror. Han har kommit för att rena oss från syndens smuts och befria oss från bitterhet, självömkan, besvikelse, avund, jämförelse. Precis som Jesus tog in den förlorade sonens synder i sig och bar dem bort, tar han också in den hemmavarande sonens synder i sig och bryter dess makt.

Det som fadern säger till den hemmavarande sonen stämmer ju precis på den himmelske Faderns förhållande till Jesus: Mitt barn, du är alltid hos mig, och allt mitt är ditt.

Vi undrade vad den hemmavarande sonen skulle svara? Vi väntade oss ett happy end också här. Stora famnen. Men det kom inte något svar. Texten tystnar plötsligt. Varför?

Är det kanske du och jag som skall ge svaret ??

Eller är det Jesus som svarar?

Vi hör hur Jesus går in i alla hemmavarande söners och döttrars låsningar och säger i sin översteprästerliga förbön

Allt mitt är ditt och allt ditt är mitt. (Joh 17:10).

Den äldre sonen trälade under lagen, det var plikt och offer och borde och måste. Jesus friköper alla hemmavarande söner och döttrar från detta slaveri, se Gal 4:4-7.

Det finns en chans för oss.

Vi får en trosbild av alla människor som är fångade i bitterhet och besvikelse när vi ser på Jesus. Jesus kan befria och förvandla oss till sin avbild, vi blir lika Jesus.

Jesus, den hemmavarande sonen, befriar och läker alla hemmavarande söner och döttrar som kommer till honom. Till de befriades hjärtan sänder Fadern sin Ande som ropar: Abba! Fader.

Jesus, den förlorade son som gick förlorad för att var och en som tror på honom inte skall gå förlorad utan ha evigt liv (Joh 3:16, folkbibeln).

Var finns Jesus i denna liknelse?

Vi har sett den förlorade sonen som en bild av Jesus som gick förlorad för vår skull. Vi har sett hur Jesus går in i den hemmavarande sonens låsningar. Men framför allt ser vi Jesus i Fadern. Fadern är en bild av Jesus, fadern som kommer emot oss, skyndar till vår frälsning.

Jesus säger: Den som har sett mig han har sett fadern. Man kan se att Jesus också är altartavlans fader, som lider sig fram till oss, engagerar sig i vår nöd, satsar sitt liv för att rädda oss ur vår fångenskap och smuts. På avstånd ser Fadern på tavlan så allvarlig och sträng ut. Det är kanske så vi tänker oss Gud. När vi kommer närmare tavlan ser vi tårarna. Han tar in sonens smärta sig.

En sista fråga:

Var finns Du i denna liknelse?

Du kan kanske känna igen dig i den förlorade sonen.

Du kan kanske känna igen dig i den hemmavarande sonen.

Kan du känna igen dig i Fadern?

Jesus berättar denna liknelse för att du ska få leva så nära Fadern och hans kärlek att hans liv präglar ditt liv.

Ta alltså Gud till föredöme, som hans älskade barn (Efesierbrevet 5:1).

Var barmhärtiga, så som er Fader är barmhärtig (Luk 6:36).

Då kan du inifrån och av hjärtat sjunga hoppets sång för dem du möter: Vi tror att Gud är vår Far, vår käre himmelske Fader.

Till Dig som tycker att den här predikan var alldeles för kort, får nu en BONUS-predikan. Den handlar om att Fadern letar efter fäder och mödrar!

Vi läser i Johannes första brev 2:12-14.

Jag skriver till er, mina barn: ni har fått era synder förlåtna för hans namns skull.

Jag skriver till er, fäder: ni känner honom som är till från början.

Jag skriver till er som är unga: ni har besegrat den Onde.

Jag har skrivit till er, barn: ni känner Fadern.

Jag har skrivit till er, fäder: ni känner honom som är till från början.

Jag har skrivit till er som är unga: ni är starka och Guds ord förblir i er och ni har besegrat den Onde.

Johannes delar in sina läsare i tre grupper: barn, fäder, unga. Det är inte olika åldersgrupper han skildrar utan olika stadier av andlig utveckling.

Man börjar som barn. Johannes använder ordet teknon = det som är fött. Det kristna livet dresseras inte fram. Det födes fram. Det skedde i dopet. De har blivit döpta i Jesu Kristi namn till era synders förlåtelse (Apg 2: 38).

”Nyfödingar” behöver tas om hand. Omedelbart efter barnen står fäderna. Utmärkande för dem är att de lärt känna Jesus - honom som är till från början. De har djup erfarenhet av umgänget med sin frälsare. De ställs nu nära barnen för att ta hand om dem och hjälpa dem på de första stegen på trons väg.

På andra sidan fäderna står de unga. De har kommit en bit på trons väg. De är mitt uppe i livets kamp. De har blivit klarsynta över den Onde och hans ränkspel. Och vet en hel del om striden mellan kött och ande (Gal 5:17). I denna kamp har det funnits fäder och mödrar, som bett för dem, undervisat dem, stött dem.

Sedan kommer barnen igen. Nu använder Johannes ordet paidion. Vi har det ordet i pedagog, pedagogik. Barnet som växer upp måste fostras och ledas. Fäderna och mödrarna finns här. De hjälper dem till personlig kontakt med Fadern. På andra sidan om dem står de unga. Fäderna och mödrarna hjälper dem att bli starka genom att lära dem bibelkyssning så att Guds ord förblir i dem. De använder Andens svärd, som är Guds ord så att de kan besegra den Onde.

Den himmelske Fadern frågar idag efter fäder och mödrar i Guds församling.